

PAMIĘCI PROFESORA DR HAB. JANA DZIENISZEWSKIEGO

(1934-2024)



Profesor dr hab. med. Jan Dzieniszewski zmarł w dniu 14 listopada 2024 roku, był wybitnym naukowcem i oddanym pacjentom lekarzem, pionierem i specjalistą w zakresie gastroenterologii i endoskopii. Przez wiele lat pracował w Instytucie Żywności i Żywnienia (IŻŻ) w Warszawie, gdzie pełnił m.in. funkcję Kierownika Kliniki Chorób Metabolicznych i Gastroenterologii, a także przez kilka kadencji przewodniczył Radzie Naukowej IŻŻ. Przez długi czas pracował również w Mazowieckim Szpitalu Bródnowskim. Był jednym z pierwszych pracowników tego szpitala, w którym pełnił m.in. funkcję Ordynatora Oddziału Chorób Wewnętrznych i Gastroenterologii.

Profesor Jan Dzieniszewski urodził się 9 czerwca 1934 r. w Ostrowi Mazowieckiej. W roku 1952 rozpoczął studia na Akademii Medycznej w Warszawie na Wydziale Lekarskim, które ukończył w 1958 roku. W tym samym roku rozpoczął pracę na tej uczelni jako asystent w Klinice Chorób Wewnętrznych Studium Doskonalenia Lekarzy, gdzie zrobił specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych. W 1964 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych.

W latach 1970-1980 pracował w Klinice Gastroenterologii Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie na stanowisku adiunkta, a następnie docenta, gdzie organizował kształcenie podyplomowe lekarzy w dziedzinach niezabiegowych medycyny klinicznej. W 1974 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. W tym samym roku zrobił specjalizację w zakresie gastroenterologii. W 1984 roku Rada Państwa nadała mu tytuł profesora.

We wrześniu 1980 roku profesor Dzieniszewski objął stanowisko Kierownika Kliniki Chorób Metabolicznych i Gastroenterologii Instytutu Żywności i Żywnienia z siedzibą w Szpitalu Bródnowskim w Warszawie. Kierował Kliniką do momentu przejścia na emeryturę w roku 2004. W tym okresie pod jego kierunkiem wielu lekarzy uzyskało specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych i gastroenterologii, stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego. Po przejściu na emeryturę kontynuował aktywność zawodową i naukową, swoją radą i doświadczeniem służąc współpracownikom z Instytutu Żywności i Żywnienia oraz Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego.

W roku 1988 został powołany na Specjalistę Krajowego w zakresie chorób wewnętrznych, sprawując tę funkcję do roku 1992.

Głównym obszarem działalności naukowej profesora Dzieniszewskiego była patofizjologia i klinika chorób trzustki, zakażenie *Helicobacter pylori* oraz leczenie żywieniowe. Był kierownikiem projektu „Opracowanie podstaw naukowych żywienia w szpitalach”, realizowanego w latach 1999-2001, który wskazał na znaczenie prawidłowego żywienia w terapii pacjentów przebywających w szpitalach.

Był autorem lub współautorem ponad 300 publikacji naukowych oraz redaktorem lub współredaktorem ponad 20 opracowań monograficznych dotyczących gastroenterologii i żywienia. W latach 1975-1985 pełnił funkcję redaktora naczelnego czasopisma Wiadomości Lekarskie. Był również członkiem rad naukowych wielu czasopism medycznych.

Profesor Dzieńiszewski był członkiem licznych towarzystw i komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk (PAN). W latach 1970-1998 był wiceprezesem Zarządu Głównego Towarzystwa Internistów Polskich, a od 1980 r. członkiem i wielokrotnie wiceprezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii. W latach 1985-2011 uczestniczył w pracach Komitetu Żywienia Człowieka i Komitetu Patofizjologii PAN.

Profesor Dzieńiszewski za swoje osiągnięcia naukowe, zawodowe oraz zaangażowanie społeczne został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką za Zasługi dla Warszawy, Złotą Odznaką za Zasługi dla Miasta Ostrowi Mazowieckiej, Medalem Akademii Medycznej we Wrocławiu. W roku 2000 otrzymał nagrodę Ministra Zdrowia za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia.

Przed wszystkim jednak Profesor Jan Dzieńiszewski był wspaniałym lekarzem – wzorem dla innych lekarzy. Nie tylko znakomicie diagnozował i leczył choroby, ale również był przyjacielem pacjentów. Pomagał dźwigać im cierpienie, dodawał otuchy oraz często poświęcał im swój osobisty czas. Tysiące pacjentów zawdzięcza Panu Profesorowi zdrowie i życie. W trudnych czasach dla naszego kraju był osobistym lekarzem i wspierał w chorobie Jego Świątobliwość Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Jego Świątobliwość Kardynała Józefa Glempa.

Profesor Jan Dzieńiszewski pozostanie w pamięci swoich współpracowników jako człowiek szerokich horyzontów, mentor i autorytet, osoba o nadzwyczajnej kulturze, a także wspaniały nauczyciel.

*Prof. dr hab. med. Mirosław Jarosz
oraz
Redakcja Roczników Państwowego Zakładu Higieny*

IN MEMORIAM: PROFESSOR JAN DZIENISZEWSKI

(1934-2024)



Professor Jan Dzieniszewski, MD, PhD, who died on November 14, 2024, was an outstanding scientist and physician dedicated to serving to his patients, a pioneer and specialist in the field of gastroenterology and endoscopy.

He worked for many years at the Institute of Food and Nutrition (IFN) in Warsaw, where he served, among others, as Head of the Department of Metabolic Diseases and Gastroenterology, and also chaired the Scientific Council of the IFN for several terms. For a long time he also worked at the Masovian Bródno Hospital. He was one of the first employees of this hospital, where he served, among others, as Head of the Department of Internal Medicine and Gastroenterology.

Professor Jan Dzieniszewski was born on 9 June 1934 in Ostrów Mazowiecka. In 1952 he began studies at the Medical Academy in Warsaw at the Faculty of Medicine, which he completed in 1958. In the same year, he began working at the academy as an assistant in the Department of Internal Medicine of the Doctors' Training College, where he specialised in internal medicine. In 1964, he was awarded the degree of Doctor of Medicine.

From 1970 to 1980, he worked at the Department of Gastroenterology of the Medical Centre for Postgraduate Education in Warsaw as an assistant professor and then as an associate professor, where he organised postgraduate training of doctors in non-surgical areas of clinical medicine. In 1974, he obtained his postdoctoral degree. In the same year he made a specialisation in gastroenterology. In 1984, the Council of State awarded him the title of professor.

In September 1980, Professor Dzieniszewski took up the post of Head of the Department of Metabolic Diseases and Gastroenterology at the Institute of Food and Nutrition, based in the Bródno Hospital in Warsaw. He held this position until his retirement in 2004. During this period, under his supervision, many doctors gained specialisation in internal diseases and gastroenterology, as well as doctoral and post-doctoral degrees. After retirement, he continued professional and scientific activity, offering his advice and experience to colleagues from the Institute of Food and Nutrition and the Mazovian Bródno Hospital.

In 1988 he was appointed National Specialist in Internal Medicine, holding this position until 1992.

Professor Dzieniszewski's main area of scientific activity was the pathophysiology and clinic of pancreatic diseases, *Helicobacter pylori* infection and nutritional treatment. He was the head of the project 'Preparation of scientific foundations of nutrition in hospitals', carried out in 1999-2001, which indicated the importance of proper nutrition in the treatment of patients staying in hospitals.

He was author or co-author of more than 300 scientific publications and editor or co-editor of more than 20 monographic studies on gastroenterology and nutrition. From 1975 to 1985, he served as Editor-in-Chief of the journal *Wiadomości Lekarskie*. He was also a member of the scientific boards of a number of medical journals.

Professor Dzieniszewski was a member of numerous societies and scientific committees of the Polish Academy of Sciences (PAN). In 1970-1998 he was Vice President of the Board of the Polish Society of Internal Medicine, and since 1980 a member and repeatedly Vice President of the Board of the Polish Society of Gastroenterology. From 1985 to 2011, he participated in the work of the Committee on Human Nutrition and the Committee on Pathophysiology of the Polish Academy of Sciences.

Professor Dzieniszewski has been awarded the Silver Cross of Merit and the Officer's Cross of the Order of Polonia Restituta for his scientific and professional achievements as well as his social commitment, the Golden Badge of Merit for Warsaw, the Golden Badge of Merit for the City of Ostrów Mazowiecka, and the Medal of the Academy of Medicine in Wrocław. In 2000 he received the award of the Minister of Health for special achievements in the field of health care.

Above all, however, Professor Jan Dzieniszewski was an excellent doctor – a role model for other doctors. He not only excelled in diagnosing and treating illnesses, but was also a friend to his patients. He helped them to bear their suffering, gave them encouragement and often devoted his personal time to them. Thousands of patients owe their health and lives to the Professor. In difficult times for our country, he was a personal doctor and supported His Holiness Cardinal Stefan Wyszyński and His Holiness Cardinal Józef Glemp in their illnesses.

Professor Jan Dzieniszewski will be remembered by his colleagues as a man of broad horizons, a mentor and authority, a person of extraordinary culture, and a great teacher.

*Professor Mirosław Jarosz, MD, PhD
and
Editors
Roczniki Państwowego Zakładu Higieny*